

GRÖNBERGINPUISTON PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

SELOSTUKSEN TIEDOT

KOhteiden nimet	Grönberginpuisto
Piirustusnumero	59404-1
Selostuksen laati	Reeta Pellinen, maisema-arkkitehti, 1.11.2023.
Selostuksen hyväksyi	Sirpa Mäkilä, puistosuunnittelupäällikkö, 2.11.2023.
Tiedoksi	Kaupunkitilalautakunta

Suunnittelualue

Sijainti

Grönberginpuisto sijaitsee Jokiniemen (62) kaupunginosassa, lähellä Tikkurilan asemaa, pääradan itäpuolella. Puisto rajautuu idässä Jokiniemenkatuun, etelässä liike- ja toimistorakennusten kortteliin 62006, lännessä Grönberginraitin jalankulun ja pyöräilyn katualueeseen ja pohjoisessa uusiin keskustatoimintojen kortteleihin 62034 ja 62005 sekä Kampusraitin jalankulun ja pyöräilyn katualueeseen, jolla huoltoajo on sallittu.

Puistosuunnitelma on esitetty piirustuksessa nro 59404–1.

Puiston pinta-ala on noin 0,5 hehtaaria.

Kaavoitus ja maanomistus

Alueella on vireillä asemakaava Jokiniemen kampus 002517 ja puistosuunnitelma on asemakaavan mukainen. Grönberginpuisto on asemakaavassa merkitty merkinnällä VP ja puistossa sijaitsee ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa,

jolla huoltoajo on sallittu. Villa Grönberg on asemakaavassa suojeltu rakennus, johon saa sijoittaa lähipalveluja, liiketiloja ja kulttuuritiloja.

Maanomistaja on Vantaan kaupunki.

Alueen nykytila

Suunnittelualue on nykyisin Villa Grönbergin puutarhamaista piha-aluetta ja rakennuksen pohjoispuolella kivituhkapintaista huoltopihaa. Suunnittelualueen eteläosassa sijaitsee nykyinen kevyen liikenteen väylä ja luontaisesti kehittynyttä nuorta kasvillisuutta, jonka joukossa on myös kookkaita lehtipuita. Villa Grönbergin puutarha rajautuu melko tiheään kasvillisuuteen. Eteläosassa kasvillisuutta on poistettu korttelin 62006 rakennustöiden yhteydessä.

Alueella on jäljellä pilaantuneita maita erityisesti muutamien kookkaiden puiden juuristoalueella sekä Villa Grönbergin rakennuksen sokkelin läheisyydessä.

Puutarha on aidattu matalla puu- ja metalliverkkoaidalla, ja puutarhassa on säilynyt vanhaa kasvillisuutta, esimerkiksi kookkaita syreeneitä.

Luontoarvot ja maisema

Puistoalueen luonto- ja maisema-arvot perustuvat säilytettävään puustoon ja pensaskasvillisuuteen sekä säilytettävään maaperään ja maastonmuotoiluun. Merkittäviä maisemallisia elementtejä puistossa ovat kookkaat yksittäiset havupuut rakennuksen lähetyvillä, kookkaat haavat puutarhan eteläpuolella, pihan näyttävät syreenit ja piha-aluetta länsisivulla rajaava leikattu pensasaita.

Maaperä

Vuonna 2007 tehtyjen maaperätutkimusten perusteella kohteen maaperätiedot ovat seuraavat: Alue kuuluu Hiekkaharjun rantamuodostumaan, jossa paksuhkon hiekkakerroksen välissä on 0–3 metrin paksuinen pehmeä savikerros. Saven alapuolella on runsaasti pohjavettä sisältävä pintaosiltaan hyvin löyhä hiekka- tai sorakerros. Kalliopinnan arvioidaan olevan pääosalla aluetta yli 15 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Puiston korkein kohta on luoteiskulmassa, jossa on korkeusasema +19,2. Rakennuksen lähiympäristössä ja piha-alueella korkeusasemat säilyvät nykyisellään, n. +18,1- 18,7. Eteläosan asfalttipintainen reitti on korkeimmillaan Kampusraitin eteläpäässä +18,5 laskien sekä Jokiniemenkadun suuntaan että alikululle. Säilyvän maaston alueella nykyinen oja on matalimmillaan korkeusasemassa n. +17.4.

Alueelle on jäänyt vuoden 2003–2004 kunnostuksissa pilaantuneita maa-alueita, joita ei ole kunnostuksen yhteydessä voitu poistaa, muun muassa olemassa olevan puuston, rakenteiden tai säilytettävän ja suojeltavan rakennuksen vuoksi.

Hydrologia

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, mutta sijaitsee sen välittömässä läheisyydessä. Kohteen pohjoispuolella sijaitsee Valkealähteen (0109201) vedenhankintaa varten tärkeä ensimmäisen luokan pohjavesialue. Toinen läheinen vedenottamo on Grönbergin varavedenottamo. Jokiniemen alueella pohjavesi on paineellista ja se sijaitsee savikerroksen alapuolisessa hiekkakerroksessa, vaihdellen noin välillä +17...+19.

Lähin vesistö on noin 360 metriä etelässä sijaitseva Keravanjoki. Alue kuuluu Keravanjoen alaosan valuma-alueeseen.

Suunnitelman tavoitteet

Suunnitelman pääperiaatteet

Puistosuunnitelman keskeinen tavoite on Villa Grönbergin puutarhan arvonmukainen kunnostaminen ja liittäminen osaksi kehittyvää kampusaluetta, kasvillisuuden säilyttäminen ja uuden suojakasvillisuuden muodostaminen sekä hulevesien viivytys uusissa hulevesipainanteissa.

Grönberginpuisto muodostaa Tikkurilan Osaamiskampuksen eteläisen reunan ja julkisivun ja on tärkeä saapumisen paikka koko kampusalueelle. Villa Grönberg ja sen puutarha ovat tärkeitä muistumia alueen historiasta. Tulevaisuudessa puutarhasta muodostuu omintakeinen vihreä kaupunkitila intensiivisesti rakentuvan kampusalueen

yhteyteen. Puistosuunnitelmassa lähtökohtana on ollut vahvistaa ja kehittää puutarhan tunnelmaa. Olemassa olevan puutarhan ja sen ympäristön puut ovat tärkeitä muuten uudisrakennettavalla alueella.

Puiston reitit

Grönberginraitti, itä-länsisuuntainen yhteys Jokiniemenkadulta radan alikulkuun sekä Kampusraitin eteläpää ovat puiston tärkeät kävelyn ja pyöräilyn alueet. Kampusraittiin liittyvät alueet toteutetaan kivettyinä ja muut reittiosuudet asfaltoituina. Villa Grönbergin piha-alueelle sijoittuu kivituhka- ja liuskekivipintaisia kulkureittejä.

Puiston toiminnot

Puistoon on suunniteltu kulkureittejä, istuskelupaikkoja ja tilavaruksia taiteelle, ja puutarhassa on lisäksi paikkoja tapahtumille ja kokoontumiselle. Viljelylaatikoille tai tilapäiselle taiteelle on varattu tilaa puutarhassa. Toteutuakseen taide- tai viljelytoiminta vaatii kuitenkin yksityisen toimijan sitä koordinoimaan, ja tällä hetkellä sellaista toimijaa ei ole tiedossa. Huom. syötävän kasvillisuuden kasvattaminen on tehtävä laatikkoviljelynä erotettuna nykyisestä maaperästä sen pilaantuneisuuden vuoksi.

Hulevesien käsittely

Puistossa on useita viivyttäviä hulevesipainanteita, joihin ohjataan vesiä itse puiston lisäksi myös Grönberginraitilta ja Kampusraitilta. Painanteet toteutetaan luonnonmukaisina ja ne muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden ympäröivän viheralueen kanssa. Painanteiden luiskat ja pohjat ovat kasvillisuuspeitteiset ja ne hoidetaan niittämällä säännöllisesti. Pohjan liettyessä ruoppaus on mahdollista. Niittykasvillisuuden lisäksi painanteisiin istutetaan kosteikkokasvillisuutta, kuten rantatyräkki ja erilaiset sarat, jotka myös puhdistavat hulevesiä. Hulevesiaiheiden lopullinen muodonanto tehdään puiston rakennussuunnittelun yhteydessä. Hienoainesta kerätään myös hulevesikaivojen sakkapesiin.

Villa Grönbergin piha-alueen eteläpuolella on alue, jossa säilytetään nykyinen painanneoja. Pilaantuneiden maiden vuoksi tätä ojaa ei liitetä osaksi muuta hulevesijärjestelmää vaan se jätetään pieneksi paikalliseksi painanteeksi.

Kasvillisuus

Puistossa säilytetään nykyistä kasvillisuutta rakennuksen lähiympäristössä, piha-alueella ja pihan eteläpuolella sekä mahdollisuuksien mukaan pihan itäreunassa. Uusi istutettava kasvillisuus on monilajista. Puutarhaan on suunniteltu lehti- ja havupuita, erilaisia pensaita, maanpeitekasveja ja kukkivien perennojen istutusalueita. Nykyistä orapihlaja-aitaa täydennetään ja jatketaan. Piha-alueella säilytetään ja kunnostetaan nurmipintoja.

Piha-alueen ulkopuolella puustoisella alueella pohjakasvillisuus saa kehittyä luontaisesti ja avoimemmat alueet hoidetaan niittämällä. Hulevesipainanteiden kasvillisuus on kylvettävää monilajista kasvillisuutta sekä istutettavia kosteikkoperennoja. Myös puita istutetaan hulevesialueille. Puiston eteläosaan muodostetaan puurivi, jossa käytetään sekä metsävaahteraa että pienpuita.

Puistoon ei voi istuttaa syötäviä kasveja, hedelmäpuita, marjapensaita tai vastaavia maaperän pilaantuneisuuden vuoksi. Piha-alueelle on esitetty tilavaraus viljelylaatikoille, niiden toteutus riippuu rakennuksen tulevasta käytöstä. Viljelylaatikoiden rakenne tulee olla sellainen, että kasvualusta on erotettu nykyisestä maaperästä.

Puiston hoitoluokat ovat R2 ja R3.

Esteettömyys

Puiston pääreittien suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun erikoistason. Puutarhaan sijoittuu liuskekivipintaisia polkuja ja terassi (nykyinen), jotka eivät ole esteettömiä. Radan alikulkuun suuntautuva raitti ei täytä pituuskaltevuudeltaan esteettömyysvaatimuksia, sillä se liittyy nykyisiin korkeustasoihin.

Kalusteet, varusteet ja rakenteet

Puiston kävelyn ja pyöräilyn reitit valaistaan. Eteläosan reitin sekä Villa Grönbergin pohjoispuoleisen reitin varteen sijoitetaan penkkejä ja roska-astioita.

Laajojen hulevesialtaiden poikki tehdään sekundääriset kulkureitit askelkivinä tai korotettuna puu-/teräsrakenteena.

Villa Grönbergin piha-alueelle sijoitetaan penkkejä, roska-astioita, piha- tai pollarivalaisimet ja istutuksia rajaavia matalia muureja.

Piha-alue on nykyisin aidattu matalalla puu- ja teräsverkkoaidalla, mutta portit ovat avoinna. Jatkossa puistoa tai piha-aluetta ei aidata, mutta mikäli rakennukseen liittyvä toiminta myöhemmin sellaisen vaatii, voidaan se lisätä.

Pohjarakentaminen ja pima-kunnostus

Pienelle alueelle jätetään nykyinen maaperä, jotta nykyinen kasvillisuus ja kookas puusto voidaan säilyttää. Muilta alueilta pilaantuneet maat poistetaan asianmukaisesti rakennustöiden yhteydessä.

Raittien rakennekerrokset mitoitetaan kantavuuden perusteella ja huomioidaan maaperän painumat ja routivuus. Pohjaolosuhteet huomioidaan lisäksi puistoon rakennettavien vesihuoltolinjojen reitillä.

Suunnittelutyöryhmä

Suunnittelukonsultteina ovat toimineet Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy ja A-Insinöörit Civil Oy. Tilaajana on Vantaan kaupungin Kaupunkiympäristön toimiala.

Vuorovaikutus

Suunnittelun aloituksesta on tiedotettu aloituskirjeellä. Katu- ja puistosuunnitelmien koostepiirustusluonnos on ollut kommentoitavana Osallistuva Vantaa -palvelussa kesäkuussa 2023.

Kustannusarvio

Grönbergipuiston rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 816 000 euroa (alv 0 %), josta puiston rakentamisen osuus on 684 000 euroa ja vesihuollon 132 000 euroa. Taide ja mahdollinen erikoisvalaistus tai rakennuksen julkisivuvalaistus eivät sisälly kustannusarvioon.

Muuta

Syksyn 2023 aikana on laadittu Tikkurilan osaamiskampuksen taidekonsepti tiiviissä vuorovaikutuksessa puiston suunnittelun kanssa. Puistosuunnitelmassa on varauduttu tilavarauksena taiteen sijoittamiseen puistoon Kampusraitin eteläpäähän ja pienempänä kohteena Villa Grönbergin pohjoispuoleiselle kivetylle kulkuväylälle liittyen Grönberginraittiin. Taide ja esimerkiksi taiteeseen liittyvä erikoisvalaistus eivät sisälly puiston kustannusarvioon.